

SEMINAR IZ KOLEGIJA RAZVOJNI GOVORNO JEZIČNI POREMEĆAJI

UTJECAJ ODRASTANJA U DOMSKIM UVJETIMA NA GOVORNO
JEZIČNI RAZVOJ

<http://www.MATURSKIRADOVI.NET/>

UVOD

U sklopu vježbi iz kolegija psihologija govorne komunikacije, održanim u prošlom semestru, imala sam priliku po prvi puta otići u Dom za nezbrinutu djecu u Nazorovoj. Prije početka samih vježbi, logopedica koja radi u Domu upoznala nas je ukratko sa institucijom i poslom koji ona radi.

Prema njenim riječima, već se nekoliko puta našla u situaciji da mora objašnjavati zbog čega postoji potreba za logopedom u domovima za nezbrinutu djecu. Javnost je, naime, nedovoljno upoznata sa uvjetima odrastanja u domu i njihovim utjecajem na cjelokupnu osobu (pa tako i na jezik). Često se čuje kako je riječ o zdravoj djeci, kojima je sve što je potrebno krov nad glavom i malo više zagrljaja da bi kompletan razvoj tekao uredno. Tako je i odbijena njena molba da se u Domu zaposli još nekoliko logopeda i rehabilitatora.

Potaknuta tim iskustvom, potražila sam na Internetu članke vezane uz ovu temu, kako bismo, ako se jednog dana kolege, ili ja sama, nađemo u sličnoj situaciji, znali argumentirano iznijeti svoje stajalište.

RAZRADA TEME

Djeca se rađaju bespomoćna, ne znajući ništa o svijetu. Budući da ne znaju sama regulirati temperaturu ili uzeti hranu, ovise o tome hoće li ih konstantno netko štititi, hraniti i grijati. Ono što ona mogu jest hvatati, sisati i plakati. Što mogu naučiti iz ovih iskustava? Ako plačeš, netko te podigne i nahrani te. Ako nešto uhvatiš, to ti ostane u šaci sve dok ne pustiš. Ako se nasmiješiš, netko će ti uzvratiti osmijeh. Kada brbljaš, netko ti uzvratiti oponašajući te.

Djeca ubrzo počinju shvaćati da mogu utjecati na svijet oko sebe, te uče uzorke (uzroke i posljedice) po kojima se nešto odvija.

Između 6. i 9. mjeseca djeca se počinju jače vezati za osobe koje im pružaju stalnu njegu i koje su responzivne na njihovo izražavanje potreba. Kroz ove interakcije dijete uči što može očekivati od budućih odnosa. One pomažu djetetu da razvije svoj identitet, te predstavljaju temelj za naredni kognitivni, socio-emocionalni i jezični razvoj. Danas se zna da responzivnost skrbnika djeluje poticajno na razvoj jezičnih sposobnosti i da se u ranim interakcijama stvaraju temelji komunikacije i jezika.

Stvari su prilično različite kada je riječ o odrastanju u nekoj instituciji, osobito ako nema dovoljno odgajatelja i ostalih stručnjaka (psiholog, logoped, fizioterapeut...), a uvjeti su siromašni vizualnim, auditivnim i taktilnim podražajima.

Hranjenje, presvlačenje i kupanje odvijaju se po rasporedu. Plač nije djelotvoran, pa djeca ubrzo nauče šutjeti, čak i u stanjima neugode. Ona također nemaju priliku razviti odnos sa stalnim skrbnikom. Nema, dakle, bazične sigurnosti, zbog čega se razvojne prekretnice, poput pojave prve riječi, ne javljaju u očekivano vrijeme, već kasnije. Izostaju dijadički odnosi, jer se odgajatelj većinom obraća cijeloj grupi, a malokad osobno jednom djetetu.

Istraživanja su pokazala da se kod djece koja nemaju dovoljno iskustva s dodirrom, pokretom, zvukom i ostalim normalnim senzoričkim inputom često javljaju kašnjenja vezana uz govor i jezik, kasniji uspjeh u školi, poremećaji u ponašanju, te općenito loša slika o sebi. Sa neurološke strane dokazano je kako izostanak ovih stimulacija može ostaviti trajne posljedice, uključujući one vezane uz učenje i pamćenje. Naime, rane stimulacije su te koje vode proces razvoja sinapsi u mozgu novorođenčeta. Njihov izostanak aktivira proizvodnju hormona koji onemogućuju stvaranje novih sinapsi.

Djeca za koju se brinulo nekoliko različitih odgajatelja kasnije mogu imati teškoće u perceptivnim sposobnostima - prepoznavanju, analiziranju i sintetiziranju onoga što čuju i vide. To, dakle, može utjecati na jezik već na fonološkoj razini.

Kašnjenja mogu biti tolika, da se većinu djece jedva moglo testirati standardiziranim testovima.

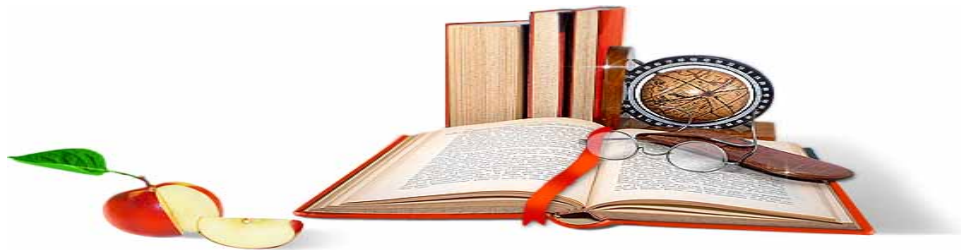
Dešava se i to da djeca budu hranjena na bočicu kada su već kadra jesti žlicom, pa jedu npr. kašu gutajući je kroz povećan otvor na bočici, zbog čega se mogu razviti poremećaji gutanja. Ponekad se djecu prilikom hranjenja ne drži, niti im se govori.

Kao rezultat deprivacije, kod mnoge djece javljaju se problemi koji se zajednički nazivaju kašnjenja u razvoju uzrokovana institucionalizacijom (Developmental Delays Due To Institutionalization). U ovu grupu pripadaju: izostanak kontakta očima (znamo njegovu važnost u razvoju združene pažnje), slab motorički razvoj, izostanak uspostavljanja vokalne komunikacije, preosjetljivost na dodir i zvuk, nesvršishodna

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com